

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbătă.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. — primul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, 26 Aprilie 1885.

Istoria este veche, de aceea nu trebuie se o mai învățăm, trebuie numai se ne acomodăm, dacă voim se nu ne espunem pericolului sau doară norocului, de a deveni martiri.

Se știe că și până în ziua de astăzi cu tot liberalismul predicat prin presă, întruniri publice, și dela înălțimea tribunei în parlament, se scie, că ceea ce celui tare i se consideră de virtute, celui slab i se impută de crimă.

Urmarea naturală este, că pentru unul și același lucru unul este laudat, și distins, celalalt, pedepsit și de multe ori și insultat.

Așa a fost aceasta de când omul este om, și așa va fi cât timp omul va fi om; special la noi așa va fi cât timp va domni spurcatul de șovinism maghiaro-jidan, care a început a stăpâni și pre oamenii, cari altcum recunoșcă pe această cale nu se va feri patria.

Sciind noi cursul lucrurilor, și având dovești prea multe despre iubirea cu care suntem tratați chiar și în apărarea drepturilor noastre cele mai sante, am fost pentru moderațiune în toate acțiunile noastre.

Am știut că riscăm mult mai ales față cu unele dintre sororile noastre, cari cred că ne fac servitii prin frase mari și bombastice; am știut că riscăm a perde ori ce îndreptățire la popularitate, care în politica noastră românească este considerată de lucru normal.

Jertfind această condițiune de viață a unora dintre politicii noștri, am șis, că nimica nu ne folosese provocarea, și ea nu ne folosese când se face la adresa nebunului, care și altcum e foarte aplicat a nu te slăbi cu lovirile.

Am mai șis: nu ne folosese nimica amestecul studenților noștri în politică, și aceasta o am șis din incidentul cu turburările dela universitatea din Cluș tocmai acum e anul.

Am admis și admitem provocarea fără scop și amestecul studenților în valurile politice de și, dacă avem se ne creăm martiri, atunci da, numai cât se fim oameni în locul nostru.

Din incidentul achitării redactorilor dela diarele „Observatoriul” și „Tribuna” în procesele de presă, lumea românească a felicitat pe cei achitați. O telegramă de felicitare a venit și dela junimea română universitară din Cluș.

Junimea a creșut că este bine, ca și ea să dea curs liber inimei sale, și ea este scusată. Diaristica

română a creșut că este bine și folositoriu se publice manifestațiunile inimilor românești dela universitatea din Cluș.

Eram preste 30 de bărbați laolaltă când s'au cetit cele 45 de telegrame sosite din incidentul sêrbătoririi bărbaților achitați, și s'a decis se nu se publice și numele trimițătorilor. S'a șis: oamenii sunt nervoși, vor introduce persecuțiune contra tinerilor. Deci se nu espunem pre aceștia, căci nu avem autorisare de a-i face martiri.

S'au publicat telegramele cu toate iscăliturile. Nu vom cerceta: zăcut-'a în interesul studenților publicarea numelui lor, sau doară a zăcut în interesul diarelor această publicare. Destul că telegramele s'au publicat cu iscălitură.

Diarele maghiare, cu alele din Cluș, s'au turburat de față cutezătoare a studenților români dela universitatea din Cluș, și conform firei lor, au făcut mult șgomot din acest incident.

Senatul universității au introdus contra celor cu telegrama cercetare disciplinară. Fapta fu calificată de demonstrațiune politică, și bieții oameni tineri greu pedesimăm.

Se ne reasumăm:
Telegrama trimisă de tinerii din Cluș e de cuprinsul următor: „Domnilor Baritiu, Slavici. Sibiu. Vê felicităm, suntem cu voi în bine și în rău.”

Pe basa acestei telegrama senatul dela universitate a introdus cercetare disciplinară contra tinerilor români, și în urmă ne am trezit cu următorul act:

„Nr. 717. 1884/5.

„Senatul universității reg. Francisc-Iosefiane din Cluș în cauza disciplinară intentată sub Nr. 641. 1884/5 contra lui Silvestru Moldovan, absolut de facultatea filosofică și în contra conșoților lui a adus următoarea

Decisiune:

„Silvestru Moldovan, absolut de facultatea filosofică, Constantin Pop, ascultător de sciințele matematice și fizice, Valeriu Morar, Eugen Bran, Leone Scridon, Octavian Boeriu și Nestor Simon, juristi, Ioan Elekes, medicinier și Pavel Svințiu, studenți în filosofie, sunt recunoscuți ca culpabili din cauza călcării §-ului 102 din regulamentul disciplinar, precum și din cauza vătămării loialității de cetățean al statului, prin urmare Silvestru Moldovan se condamnă la dojenire înaintea întregului senat universitar, conform §. 107, p. 2; Const. Pop, Pavel Svin-

țiu, Valeriu Morar, Eugen Bran, Leone Scridon și Octavian Boeriu se condamnă la dojenire înaintea corpului profesoral al respectivei facultăți, conform §. 107 p. 1; ear Ioan Elekes și Nestor Simon se condamnă la dojenire înaintea decanului facultății respective, conform §. 107 p. 1.

„Pedeapsa, la care este dejudecat Silvestru Moldovan, este în înțelesul §. 113 din reg. discipl. a i se induce și în absolutor (egyetemi bizonyítványába).

„Urmările notate în §. 108. din reg. discipl., încât dejudecării se împărțesc de atari favoruri, în înțelesul §-lui amintit întră în valoare pentru toți dejudecării, dar pentru Const. Pop, Leone Scridon, Valeriu Morar, Eugen Bran, Pavel Svințiu, Octavian Boeriu, Ioan Elekes și Nestor Simon numai pe durata unui jumetate de an.

„Enea Draia se achită de acusa, că ar fi comiseră eroare disciplinară.

Motive:

„Silvestru Moldovan a recunoscut că a adresat redactorilor (?) diarului „Tribuna” din Sibiu, după ce aceia au fost achitați într'un proces de presă intentat contra lor, o telegramă de cuprinsul următor: „Cluș, 10 Februarie. Domnilor Baritiu și Slavici! Junimea universitară română din Cluș ve felicită. În bine și în rău ea este totdeauna cu Voi! În numele junimei Silvestru Moldovan.”

„Ceilalți acusați, afară de Ioan Elekes și Enea Draia, încă au recunoscut, că și-au dat consimțământul la trimiterea telegramei și că au contribuit la acoperirea speselor de espedare.

„Redactorii „Tribunei,” precum se știe, au fost acusați pentru publicațiuni contrare statului (állam ellenes közlemények).

„Acusații, ce e drept, neagă, că ar fi cunoscut obiectul procesului, ba o parte din ei au afirmat și aceea, că despre obiectul procesului numai după aceea, (utólag), ba chiar nici până în ziua interogatoriului n'au avut cunoștință. Această fasiune, deja de sine foarte neprobabilă, perde încă din valoare, dacă luăm în considerare fasiunea forțată a singuraticilor acusați, caracterisată prin tendențiositate în înțelegere învederată.

„Ear apărarea acusatilor cade cu totul, dacă considerăm tonul telegramei de simțământ de valoare propriu și conștiu, care nu convine de loc cu esplicarea, ce acusații s'au nisuit a-i da, anume, că achitați fiind redactorii s'au bucurat, ear dacă ar fi fost condamnați, s'ar fi înspedat.

FOIȚA.

Observări

la tema dlui director scolar I. Muntean: „Tractarea metodei speciale a cetirei și a scrierei” de I. Berescu, învățătoriu gr. or. rom. în Sighișoara.

(Urmare.)

Ear acum după ce am văduț întru cât ne-a făcut dl M. idee de metoda analitic-sintetic, pentru ca să nu me fac părtaș de adevărul, că e ușor a critica și greu a compune, voi pune sub ochii cetitorilor o schițare, la care ori ce învățătoriu poate veni, dacă are idee despre metoda analitic-sintetic, dacă știe că există (ceea ce dl M. nu ne spune) un Abcedariu (dacă mi-e permis al numi așa) după acest metod, dacă știe că acest Abcedariu are un conductor și dacă pe acest conductor la cetit cu interes meritat, studiindu-l ear nu folosindu-l numai când vine la gură. Aceasta schițare o fac cu respect la întrebarea: cum se combine, perondeze pregătirile cele pentru scris și cele pentru cetit, așa că pe când suntem gata cu pregătirile pentru scris, se fim gata și cu cele pentru cetit, de oarece referitoriu la pregătirile celelalte, me am neuit a-mi face, după cum am putut, datorința. Deci pentru ca să fim gata totodată cu ambele felii de

pregătiri, (nu după cum dice tema, că vom pregăti pe elevi mai întâiu pentru scris) după ce am familiarisat pre elevii cu scoala, cu sine, orientarea în spațiu, etc. pregătirile le vom face după următoarea schițare.

Treapta I.

a) pregătiri la scris.

1. linii verticale, groase subțiri, 2. orizontale, groase, subțiri, 3. linii paralele, verticale, 4. paralele orizontale, 5. compozițiuni cu aceste linii;

b) pregătiri la cetit.

Analizarea vorbirei în cuvinte: 1. cuvinte de o silabă; 2. de 2 silabe și de 3 silabe. Cu acestea pregătiri 2—3 oare.

Treapta II.

a) pregătire la scris.

1. linii plecate, pieșișe, spre dreapta, spre stânga; 2. linii plecate paralele, spre dreapta spre stânga; 3. combinațiuni diverse;

b) pregătirile la cetit.

Analizarea cuvintelor în silabe: 1. cuvinte de 2 silabe, de 3 silabe. Cu aceste pregătiri 2 cel mult 4 oară.

Treapta III.

a) pregătiri la scris.

1. linii, curbe, 2. linii, ovale, 3. cercuri, 4. compozițiuni diverse;

b) pregătiri la cetit.

Analizarea vorbirei în cuvinte și a cuvintelor în silabe, ca repetițiune. Deprinderile la scris din treapta aceasta fiind grele se va prelungi timpul 4—6 oare.

Treapta IV.

a) pregătiri la scris.

Literele în mod genetic, sub nume de floricele;

b) pregătiri la cetit.

Analizarea vorbirei în sonori. — Aceste pregătiri au se dureze 5—6 oare.

După aceasta tabelă lucrând cu consciențiositate în 3—5 săptămâni, pre lângă predarea celorlalte obiecte de învățământ, s'ar fi isprăvit, treapta primă de învățământ și acum am putea începe cetitul și scrierea în adevărul înțeles al cuvintului. În această treapta de învățământ în care intrăm acum sunt espuse cuvintele de model, din care elevul după ce a premers intuițiunea, conversarea și desemnarea, va scoate el însuși sonurile, pe basa pregătirilor premerse. Analizând cuvântul ac, ca cuvânt de model, le va spune, cât se va putea mai bine, și cât mai înțeles, că rostind cuvântul ac, sunetele sau sonurile numai se aud, și că noi putem face se se vadă, aceasta este semnul văduț a lui a sau litera a și așa mai departe, după cum bine arată „Conductorul”, care este lampașul și călăuzul ce luminează și conduce în tractarea cetitului și a scrisului după „Intăia carte de lectură și învățatură” de I. Popescu, singură carte lucrată pentru

„Este deci fără îndoială, că acușatii au cunoscut obiectul procesului de presă.

„Acușatii trimiseseră telegrama în numele junimii române universitare și prin aceasta au greșit contra §-lui 102 din reg. discipl., conform căruia studenții universitari nu formează corporațiune.

„Mai departe au greșit declarându-se și căți-va în numele întregii junimi universitare române și prin declararea lor au compromis-o și în sfârșit au greșit contra loialității de cetățean al statutului felicitând pe redactorii acușatii cu o telegramă, prin care și s'au manifestat solidari cu ei.

„Vinovăția acușatilor astfel fiind constatată, Silvestru Moldovan, ca unul, dela care a purces idea acestei abateri disciplinare, care a dus-o întru împlinire și a agitat pe consoții sei, a trăbuit pedepsit mai aspru; ear Ioan Elekes, care a luat cunoștință despre telegramă numai în urmă și numai după aceea a contribuit la spese, precum și Nestor Simon, care la aparență, din cauza gradului inferior al facultății sale spirituale, abia a putut pricepe ponderositatea faptei sale, au trebuit pedepsiți mai ușor.

„În sfârșit Enea Draia, care nu s'a învoit la trimiterea telegramii și nici n'a contribuit nimic la spese, a trebuit achitat de acușă și pedeapsă.

„Dat în Cluș, din ședința extraordinară a senatului dela universitatea reg. Franc. Iosefiană, ținută în 26 Martie 1885.“
Dr. Csiky m. p.,
rector.

Contra acestei decisiuni studenții au recurs la ministerul de culte și instrucțiune publică, și li s'a răspuns astfel:

Ministrul reg. ungh. de culte și instrucțiune publică. 716 nr. pres. Raportul de dttó 7 l. c. nr. 784 în cauza disciplinară a lui Silvestru Moldovan și soții sei ascultători de universitate precum și aculesele sub ./ le retrimite pentru ulterioară dispunere cu acel adaus, că concludul disciplinar luat în această afacere de către senat la 26 Martie a. c. a VIII ședința estraord. nr. 717 e de a se susține în motivarea sa în toată extensiunea, și apelarea contra acestui conclud a lui Silvestru Moldovan, Constantin Pop, Valeriu Morariu, Eugen Bran, Leon Scridon, Octavian Boieriu, Simeon Nestor și Paul Svințiu am respins-o. Mai departe, deoarece pe baza §-lui 106 din regulament în urma acestui conclud disciplinar sunt a se lipsi și de stipendiile avute prin urmare lui Silvestru Moldovan stud. absol. de filosofă îi detrag stipendiul de stat în sumă de 300 fl. conferit în 8 Octomvrie a. trecut sub nr. 37. 259 și pentru anul de rigorosare 1884/5 pentru universitatea din Cluș și respective declar ca eșită din vigoare amintita ordinațiune, mai departe sistez plățirea restului de stipendiu lui Eugen Bran stud. jur., care primește din fundațiunea Romonțiană 63 fl. pe calea preceptoriei din Cluș, asemenea lui Simeon Nestor, Valeriu Morariu și Leon Scridon stud. jur. precum și lui Constantin Pop ascultător de sciințele naturale, cari primesc câte 200 fl. din fondul scolastic din Năsăud, în fine lui Pavel Svințiu, care primesc un stipendiu de 400 fl. din fundațiunea Simion Tanco, și observ că cuitanțele acestora se nu se provadă pentru timpul defipt cu clausula de legitimare. Budapesta 20 Aprilie 1885. Trefort m. p.

Este grea pedeapsa aplicată sërmanilor oameni tineri, tocmai la începutul carierei lor, și ne întrebăm: s'a simțit trebuința se facem martiri din ei, ca apoi se-i lăpădăm pe stradele Bucureștilor, și în cele din urmă tot noi se ne batem joc de ei, și de existența lor.

metodul analitic-sintetic, din cele întrodu-se în scoalele noastre.

Acestea știindule, acum se mai învățăm din tema dlui M. că nu e consult a folosi cuvintele după cum ne dă mâna și cu deosebire acele despre al căror înțeles și însemnătate nu suntem în clar, și adecă voind dl M. a tracta despre faptul că nu e bine a prelege de odată din două obiecte, la un lucru așa interesant, care la prima privire pare a lovi în principiul centralisării sau concentrațiunii învățământului, îl tractează așa scurt încât observă numai atât, că nu e consult, de oare ce ideile primite despre un obiect s'ar întuneca prin ideile primite despre celalalt obiect, fiindcă „minte respectiva inteligența elevilor este atrasă în două direcțiuni.“

Inteligența atrasă în două direcțiuni. Ce înțeles are această frasă când odată se știe, că reprezentarea în minte a noțiunilor se numește cugetare, cuprinsul noțiunilor se numește judecată, ear aceste două, cugetare și judecată, luete intruna constituiesc inteligența.

Relativ la predarea bucăților de cetire dl M. dize, că învățătorul totdeauna va ceti însuși mai întâiu lecțiunile pentru oarele procsime, cu voce înaltă, va esplica cuvintele ce presupune că nu le înțeleg elevii, și apoi dacă permite timpul momentan, ear dacă nu, apoi într'altă oară va pune un elev mai isteț să reasumeze cele esplicate de învățătoriu, fără de carte. Ori cine vede că lucru e

Sunt ei de vină că au existență „catilinară“ și nu „lucullică“? sau noi purtăm vina, cari i espunem, și apoi în loc de ajutoriu, ne batem joc de existența lor, și o denunciăm?

Nu considerăm de nimerită această creștere politică.

Dacă avem lipsă de espatriati și martiri politici spre a promova scopurile noastre politice, și dacă credem că pe această cale suntem oameni la locul nostru, aide — se o facem.

Se urmăim esemplul polonilor și al ungarilor. Se ne îngrigim de espatriatii nostri politici, vërsând milioane pentru existența lor spre a nu fi ea catilinară. Se vërsăm milioane pentru ei și propaganda, pentru care sunt ei espatriati, și se nu ne rușinăm a fi solidari cu ei cel puțin până când mai avem la spate juriul, care ne dă garanție, despre aplicabilitatea dreptăței în Ungaria.

Dacă însă nu suntem oameni la locul nostru, dacă nu ne place ca înșine se suferim martiri; dacă nu suntem în stare se ne îngrigim de acei oameni pre cari flacăra inimei lor sau doară focul juvenil i-a făcut martiri politici: atunci în prima liniă, se nu ne batem joc cu acești nefericiți espatriati. Se nu espunem noi cei pățiți pre tinerii neesperiați, și mai ales: se nu i espunem, când ei au a fi judecați nu de juriul din Sibiu ca noi gazetarii, ci de universitatea din Cluș și instanțele superioare.

Se nu mai continuăm în situația noastră de ađi cu această creștere politică, dacă vedem că n'avem nici mijloace, nici voință, nici inimă pentru a produce pre această cale folos națiunii noastre.

Compătimitim pre tinerii din Cluș, și ne pare rău că ei au cădut jertfă inimei lor prea large și cea a superiorilor lor prea înguste.

N'am fost pentru asemenea creștere politică, nu suntem nici astăzi, și vom rămânea în credințele noastre.

N'avem nici patriotismul, nici capitalul polonilor și ungarilor. Trăim în condițiuni de tot schimbate; nu putem face aplicație nimerită. Alt spirit domnește astăzi în bētrâna Europă.

Să ne tragem seama cu împregiurările date, și deocamdată se păstrăm ce mai putem păstra.

Dela sinodul gr.-oriental din Caransebeș.

Din Caransebeș, unde a rămas tot materialul sinodului nu scrie nime despre decurgerea sinodului din est an; vom scrie deci în general despre decurgerea sinodului ca și până la sosirea detaiurilor se nu creadă publicul că nu este ce se se scrie despre acest sinod.

Deschiderei a premers chemarea spiritului sânt și servițiu divin pentru Emanuel G o z s d u, Demetriu Hațegan, D. Peța și Ana Alexandroviciu.

Secțiunile sinodului au verificat pre toți deputații, afară de Vasilie Nemoian dintre preoți, a cărui alegere mai târziu sinodul a și nimic-o din motivul, că alesul ca comisariu consistorial la actul de alegere n'a sciut, că și el trebuie se subscrie protocolul de alegere și se înducă numele votanților și pre al aceluia pre carele a votat. Altcum nimeni nu i-a părut reu, că s'a curățit sinodul de acest om neom.

Coriolan Bredicean și Adrian Diacon din Bogșia mai târziu verificați; asemenea și Antoniu Mocsonyi și Ioan Oprea din cercul Prebul.

tractat prea pe scurt, prea superficial, prin urmare necorespunđătoriu, va se dicit neesact și greșit. Se vedem însă cum stă lucrul. Având învățătoriu o bucată de cetire, trebuie întâiu a-și da seama de ce cuprins este, de cuprins moral, religios, istoric, sau este narațiune sau descriere. Iși va acomoda deci conduita după cuprinsul piesei, și va istorisi și esplica fără de carte cuprinsul piesei. La istorisire sau la predare va purcede condus de îndrumarea pedagogică, care dize, dela cunoscut la necunoscut, adecă cunoscințele vechi ce le are elevul și care se pot referi la o bucată de cetit acele trebuie înprospătate în mintea elevilor, ca astfel pe baza acestor cunoscințe vechi se zidească cunoscințele, ideile noauă ce voim ale imprima în spiritul elevului. Prin aceasta nu facem alta decât, ideile vechi, ce le au elevii despre lucrul din cestiune, le scormonim sau le provocăm oare cum, a eși spre întimpinarea celor nouă, ca astfel ideile nouă, aflând în spirit cunoscute sau prietine în ideile vechi, ele devin mai permanente, ear elevilor lucrul nu li se pare de tot străin, prin urmare sunt mai atenți, de oare ce prin aceasta le escităm interesul față de piesa din cestiune. Cunoscințele noauă pre baza celor vechi, trebuiesc espuse în intensitatea cea mai mare, ce o permite planul de învățământ pentru cursul respectiv. Elevii trebuiesc chiarificați despre întreg cuprinsul piesei, familiarisând cu cuvintele neînțelese. Vom estrage cu elevii prin între-

Repoartele senatelor bisericesci, scolare și episcopesci, din cari s'a constatat progres în îmbunătățirea stărei religioase, scolare și financiare, s'au luat la cunoștință; luându-se totodată concluse speciale pentru asigurarea controlului și spriginirea înaintării.

Cu drept cuvânt cel mai însemnat conclud al acestui sinod a fost votarea sumei recerute pentru înființarea unei tipografii diecesane și a unui điar bisericesc-scolariu al diecesei — (10,000 fl.), precum și votarea sumei de 20,000 fl. v. a. pentru ridicarea unui etagiu la casa diecesei. Mari speranțe se leagă de aceste concluse, căci toți dorim se se pună la dispozițiunea consistoriului toate mijloacele de a se înfăoșa cu demnitate și a-și reprezenta vederile în publicitate prin un organ, pentru că numai est mod se frâng vëfurile spinilor maliției, și se respăndește lumina adevărului pre care apoi se poate basa nepartială și dreapta judecată în present și în viitoriu.

Nu mai de puțină însemnătate e concludul sinodului, prin carele s'a ales o comisiune sinodală generală constătătoare din dnii F. Musta, președinte, I. Janculescu, Cor. Bredicean, I. Budințian, At. Cimponeriu, Andr. Ghidiu și Filip Adam, carea se va întruni cam trei đile înainte de sesiunea fie-cărui sinod și va pregăti causele și agendele ordinare ale sinodului. Prin această comisiune se va erua starea lucrurilor și mai lămurit, se vor pregăti pre base tari conclusele sinodului, și — poate că se va cruța și timp și bani.

În fine am se fac îmbrucătoarea constatare, că între membri sinodului s'a restabilit buna înțelegere, delăturându-se toate barierele create în mod artificios, prin cari eram desbinați frați de un neam și de un sânge, fiii unei și aceleiași biserici și națiuni de o potrivă asuprite și, și avisate la spriginul fiă-cărui român cu inima la loc. Admirabilă a fost tactica și răpitoaria a fost argumentarea logică a decoarei neamului nostru, a dnului Dr. *Alexandru Mocsonyi* în această cestiune; recunoascem însă cu mângăere sufletească că din toate părțile s'a arătat bunăvoința de a realiza „armonia“ celor chemați în reprezentațiunea bisericeii, și așa precăt de sfiți au fost membri sinodului între sine la început pre atât de intimi ca frații au fost sub durata sinodului. Acest fapt, armonia alipirea reprezentanților bisericeii noastre — e peatra, pre carea răzimată biserica noastră națională așteaptă lovirile vrășmașilor — ca se le arete puterea sa neîvingibilă și nimicitoare.

Din bărbații de frunte cu inteligență și integritate morală avem căți-va și ađi afară de sinod, datorința poporului e și în contra voinței lor a-i alege, căci biserica și națiunea are drept a-și folosi toți fii sei în luptă pentru binele său; ear aceia datori sunt a pași în această luptă onorifică, că atunci, când pentru vieată sau existență va fi se ne luptăm, se fim întâirți și desteri luptători. „Lumin.“

Asociațiunea ortodoxă română.

(Urmare.)

Preasfințitul președinte luând apoi cuvântul, a rostit următoarele:

Domnilor! Mai întâiu mă cred dator a adresa din nou felicitările mele domnilor inițiatori ai acestei frumoase și însemnate adunări, care ne dă fericita ocaziune de a ne ocupa cu o cestiune vitală în dezvoltarea noastră religioasă și morală.

bări și responsuri învățăturile folositoare, vom deduce datorințele ce au de a face ei în casuri analoge, vom aproba sau desaproba unele fapte, pe scurt, toate cuvintele, ce suntem în drept a le referi la bucată din cestiune, fie din ori care obiect de învățământ prescriș pentru scoala poporală, le vom încopcia și grupa în jurul bucăței de cetire, cu respect însă la gradul de dezvoltare al elevilor, sau cursul de învățământ. La piesele ce cad în cadrul descrierilor, va premerge totdeauna intuițiunea și anume sau obiectul în natură sau cu model, sau cu desemn sau prin asemănare.

După ce va fi predat învățătoriu bucată de cetire conform îndrumărilor arătate, va esercita și cu elevii cât e posibil, punându-se istorisască și ei cele istorisite de învățătoriu, mai întâiu unii din cei mai isteți, apoi unii din cei de mijloc, și pe urmă unii din cei mai debili. În urmă ca reasumare acelor propuse și esplicate învățătoriu va ceti mai întâiu însuși piesa punând și pe elevi se o cetească (nu pe toți) și va esercita pe elevi și în direcțiunea de a ceti estetic. Cred că e superflu a mai aminti, că pentru o astfel de purcedere învățătoriu are a se pregăti în mod conscientios înainte de a intra în scoală, reasumându-și toate cunoscințele și făcându-le cât mai mistuibile pentru mintea mult puțin fragedă a elevilor; va se dicit având cunoscințele în fond, se le dee și forma acomodată, metodică.

(Va urma.)

Domnilor! Noi am avut un trecut glorios și foarte laudabil, cu toate că am trecut prin o mulțime de catastrofe și peripecii istorice, ce s'au petrecut în secolul nostru. În zilele noastre s'a săvârșit o mare prefacere în starea noastră politică și socială. A sosit altă ordine de lucruri, alte idei, alte tendințe, cari n'au fost cunoscute generațiilor anterioare. Înainte la noi lumea era obicinuită a aștepta totul pentru sine și pentru țară dela cei mari, dela autoritățile politice și bisericești. Astăzi numai este așa. Sunt o mulțime de trebuințe foarte vitale, pe cari nu trebuie ale aștepta să vină dela autoritatea superioară; ei trebuie ale realiza prin inițiativa privată, prin chibșuirea benevolă a celor interesați de binele public național, între carele constă și binele particular personal. Așa se face astăzi în toate țările civilizate cărora noi tindem a urma. Mă voi mărgini a vă aduce de exemplu colonia nemțască, care trăește la noi în țară, în capitală și în alte orașe. Acești oameni străini, deși puțin numeroși, ei îngrijesc înșiși pentru cultura lor intelectuală și morală, după ce îndeplinesc alte datorii cetățenești ca și toți românii. Ei au format din propria lor inițiativă o mulțime de societăți culturale ale lor proprii. Ast-fel ei au o societate pentru susținerea religiunilor lor, unii cea protestantă, alții cea catolică (Kirchen-Verein), societate pentru cultura lor intelectuală națională (Schul-Verein), societate pentru îngrijirea bolnavilor (Kranken-Unterstützungs-Verein), societate pentru dezvoltarea comerțului și industriei lor (Handels-und Gewerbe-Verein), societate pentru mănuirea armelor (Schies-Verein), societate musicală (Lieder-Tafel) ș. a. ș. a.

Pot se vă aduc de exemplu încă un popor străin care locuiește în țara noastră. Acesta este poporul evreu pe carele noi nu'l iubim, și cu drept cuvânt, căci au tăbărat prea mulți în țara noastră. Acest popor n'are țară nici patrie; trăește împrăștiat peste tot pământul, și cu toate acestea trăește și prosperează numai prin spiritul de asociațiune și solidaritate între densesi. Ei în toate locurile prin asociațiune își crează singuri toate instituțiile lor culturale, religioase și morale pentru religiunea lor, pentru școală, pentru bolnavi, pentru săraci, pentru industriași, pentru comerț, etc., se ajută mutual în toate nevoile lor. Aceste exemple sunt foarte instructive pentru noi.

Toți străinii, câți trăesc în țara noastră au o religiune, o biserică a lor proprie, care stă în fruntea tuturor instituțiilor lor ca un deposit sacru al tuturor aspirațiilor lor temporale și eterne; de acolo se inspiră și e de acolo se îmbărbătează, pentru suportarea tuturor greutăților ceîntimpină în viață și-și nutresc speranțele lor la un viitor ideal al lor — poate chiar de a ne copleși și domina.

Domnilor! și noi am clironomisit dela părinții noștri o religiune și o biserică. Părinții și moșii noștri, de toate treptele sociale au iubit-o și stimat-o, au încunjurat-o cu toate garanțiile pentru durată ei și morală și materială, pentru ca se fie lumina și conducătorul sufletesc al națiunii și depositul virtuților creștinești. Acolo s'au pus începutul cultului nostru intelectual, acolo a fost asilul neputincioșilor, ajutorul săracilor, aspirațiunile viitorului. Biserica ne-a conservat averea cu care astăzi cu dreptul se fălește statul român.

Noi eștea de astăzi facem o mare greșală. Am ajuns un stat liber și independent neam organizat țara după noi principii constituționale ce sunt la ordinea zilei în toate țările civilizate. Mulți cred că de acum nu mai avem nevoie de religiune și de biserică. Multe idei rătăcite au adus civilizația în țara noastră, și toate acestea în detrimentul religiunii și a bisericii noastre strămoșești. Am auzit oameni preținși culți afirmând că religiunea și biserică sunt instituțiuni ale timpurilor barbare, că ele nu trebuie mai mult întreținute și cultivate, ci trebuie numai tolerate ca superstițiuni populare și lăsate fără îngrijire, ca ele cu timpul să se stingă cu totul dela sine, idee foarte rătăcită și fatală națiunii noastre. Ea denotă o cultură resvrătită și cu totul imperfectă. Ea provine din teoriile naturaliste ale scoalei moderne, care neagă dumnezeirea și existența sufletului nemuritor al omului, și nu vede decât trupul care se mișcă fără a ști și a voi să știe de înalta destinațiune providențială a omului și a națiunilor. Această școală fatală ucide tot ce este mare și nobil în omenire, abrutisează și pune în rând cu dobitoacele cele necuvântătoare pe omul cel creat după chipul și asemănarea lui Dău.

Însă națiunile cele înțelepte nu urmează, nici ascultă asemenea neghioabe însinuări. Ele și respectă religiunile și bisericile lor, ca pe depositele cele mai sacre ale aspirațiunii lor morale și naționale, și le duc cu sine în ori-ce parte a lumii emigrează spre a și căuta asilul și locuința lor mai îndemânatică. De aceea noi vedem ridicându-se alături cu bisericile noastre părăsite și ruinate, templuri frumoase

ale națiunilor streine de religiunea papistă, protestantă, evrească etc. care templuri la toate ocașiunile sunt pline de credinșii lor. Românii admiră devotamentul acesta al streinilor către religiunile lor, ba chiar i ajută la trebuințele lor religioase, și la zidirea templurilor lor, precum nu de mult s'a întâmplat cu zidirea noiei catedrale papiste din București, care datorește ridicarea ei în mare parte banilor românești. Propagandele acestor religiuni nu se mulțimesc numai cu toleranța ce este acordată riturilor lor în România, ele speră a și face și proseliți între români spre a se imputernici mai tare naționalitățile lor în țara noastră. Așa în eara trecută sute de mii de catechise protestante au fost împărțite gratis în toată România pe la iarmaroace și prin case adresate și clerului și mirenilor. Foile bisericii papiste din Roma vorbeau cu cea mai mare siguranță de apropiata cucerire a papismului asupra României, pe care ei o cred devenită pradă prinsă în cursele lor. Într'o broșură a propagandei papiste, publicată în anul trecut, România în privința religioasă este descrisă cu colorile cele mai negre: o nobilime fără sentimente religioase și indiferentă către religiune, o școală fără religiune, un episcopat servil guvernului și egoist, prea ignorant și disprețuiți de popor, o biserică decădută cu totul și fără centrul moral și conducător. Arată apoi mijloacele ce sunt de aplicat, ca biserică Romei să poată domina România cu desăvârșire, precum: papa să se declare protector al cultului românesc ortodox, ca și al celui catolic; încheierea unui concordat cu guvernul României prin care să se recunoască legalitatea autoritatea bisericii sau a papei în România etc.

Misiunile papiste lucrează de mult timp la noi în România, dar de un timp lucrează cu multă energie și speranță de reușită. S'au format școale noi, mai ales pentru educațiunea fetelor, în București, Iași, Galați, Craiova, etc., unde o mulțime de copile române, pe lângă cultura generală, se educă și în religiunea papistă, căci nu este slobod a se preda acolo catechismul ortodox; frecventează cultul catolic, spre a se familiariza cu biserică catolică-romană, cu doctrinele și instituțiile papiste.

Aceste pensionate catolice-papiste sunt organizate în formă de monăstiri, și primesc chiar ajutoare dela statul român. Sute de călugărițe papiste, de naționalitate franceză, germană, italiană, etc. fac pe profesoare și pedagoage. Eu cunosc copile române, de familie bună, dar săracite, copile, care după finirea cursului în aceste pensionate, au renegat națiunea și biserică românească, s'au făcut papiste, s'au călugărit, și au fost trimise în țările catolice spre a deveni misionare pentru orientul ortodox. Papistul are acum în România un mitropolit în București și un episcop în Iași cari conduc propaganda și pensionatele papiste în România.

Domnilor! școala materialistă a veacului nostru care urește și persecută ori ce religiune pozitivă, propaganda papistă care nu poate suferi religiunea și biserică ortodoxă, sunt dușmanii cei mai periculoși ai bisericii și ai religiunii noastre ortodoxe românești; eu adaug: și ai națiunii noastre române, căci nici materialismul nici papismul n'au națiune, sunt cosmopolite.

De aceea, domnilor, eu felicit din tot sufletul această salutară idee, de a se înființa în România o asociațiune română pentru dezvoltarea și nutrirea simțului religios ortodox românesc. Aceasta este imputernicirea simțului și a demnității noastre naționale românești.

Domnilor, când v'am descris uneltirile streine contra bisericii noastre, eu n'am voit să exprim prin aceasta o stare disperată despre religiunea și biserică noastră și cum că noi românii am fi pierdut simțul religios și devotamentul strămoșesc către biserică noastră națională, ci am voit numai să ve fac atenți, că a sosit timpul, ca în noul period de renaștere politică și socială a noastră se întorcem mai multă atențiune asupra vieții noastre bisericești, ca se scutim pe streini de a se mândri că ei au să ne facă creștini, ca când noi am fi un popor necreștin. Românul după natura lui cea blajină și aplicată la toate sentimentele cele nobile, este creștin oare-cum din natura lui. Vreau să dic că ideile și sentimentele creștine au devenit ca o a doua natură a lui.

De aceea să grăbesc streinii cari de cari a exploata sentimentele lui. Aud vorbindu-se adesea de ateism; eu nu cred să fie între români atei; căci ateismul este în sine așa de absurd, că trebuie să presupunem că individul mai întâiu ș'a pierdut rațiunea, ca să poată cădea în asemenea nebunie; pot fi idei rătăcite despre religiune, esplosiuni momentane a le pasiunelor tineresti, a le junimei neesperiențe și pline de fantasii, tinerimea abia eșită de pe băncile școalelor, unde se vorbesc și se aud felurite estravaganțe, tinerime nesupusă încă la ultimul și marele esamen riguros al vieții prac-

tice. De aceea sfânta scriptură foarte demult timp a numit asemenea estravaganțe „nebunie.“ „Disa cel nebun întru inima sa: Nu este Dumneșeu.“

Slăbirea simțului religios la noi în țară provine din diferite cauze. Îngrijirea cea mai mare a tuturor oamenilor distinși și buni patrioți, pot dice în curgerea unei întregi generațiuni, a fost întoarsă cu deosebire la asigurarea și regularea pozițiunii noastre politice și sociale.

Toate clasele societății de sus până jos, ne-am uitat la acești bărbați politici, i-am respectat, i-am ascultat, i-am secundat și am ajuns la rezultate foarte fericite în multe priviri; avem astăzi o națiune cu o țară, care este a noastră și cu care ne putem fâli între alte națiuni.

Domnilor, nu putem tăgădui că în acest interval al renașterii noastre politice și sociale s'au făcut multe lucruri însemnate, cari fac onoare națiunii noastre. Dintre acele voi amintii ceva; așa este: Oastea română, bine regulată, instruită și disciplinată, mai ales sub conducerea augustului nostru suveran Maiestatea Sa Carol I, oaste, care în resbelul ultim a făcut onoare națiunii noastre combatând eroicește pentru independența noastră și pentru eliberarea unui popor creștin, care gemea în sclăvie seculară, aproape de 500 ani; combatând eroicește alături cu oștirea puternice împărății rusești, al cărei monarch, reposatul întru fericire Alexandru II-lea a gratificat cu largețe eroismul românesc, privit și constatat de el însuși în persoană.

(Va urma.)

Varietăți.

* (Filială de maghiarisare în Orăștie.)
Comitetul esecutiv al reuniunii de cultură sau mai bine dice de maghiarisare din Cluș începe a da tot mai multe semne de nefasta sa activitate. Pretutindenea încep a se constitui subcomitetele sau filialele, mai cu samă prin locurile unde românii locuiesc în masse compacte. — Astfel nici maghiarii din Orăștie nu au putut remăna înapoia altora, mai ales fiind că dinșii au fost reprezentați la adunarea cea mare din Cluș prin doi bărbați de frunte: parochul reformat și directorul gimnasiului unguresc. Ne am așteptat dară că acești doi factori însemnați vor mișca toate pietrele ca se înființeze o filială de cultură sau maghiarisare, mai ales după ce instrucțiunea în colegiu le lasă încă mult teren liber și pentru altă specie de cultură mai nobilă.

Paraclisierii dela bisericile reformate la ordin mai înalt au tras clopotele într'o dungă și au dat alarmă prin comitat, că potopul valachic cutropește și ultimele resturi maghiare ce au ramas nemistuite de elementul compact al fostilor iobagi valachi. În urma acestei înfricoșate alarme marele protector al maghiarisării, contele Kun-Kocsárd a alergat într'un resuflet la Orăștie și improvisând o ședință de vreo câteva capete înferbintate și ameteite a inițiat o colectă grandioasă de bani — subscriind însuși Măria Sa cu mâna proprie 700 fl — pe 7 coale și anume pe fiecare coală câte 100 fl și le-au dat să circuleze prin comitat pela compatrioți de calibrul cel mai nefalsificat. La moment nu se știe ce rezultat pozitiv va avea colecta, pentru că neamțul dice, că: *In Geldsachen hört die Gemüthlichkeit auf* — dară maghiarii așteaptă că acum vor sosi 7 ani de îmbelșugare și maghiarisarea în curând va fi un fapt săvârșit.

Organizațiunea filialei va fi după tipul și asemănarea Clujenilor. De president este designat primul Ciangău, care va trece prin Orăștie către mult urgisita Bucovina. — Cu un cuvânt în scurt timp vom avé atâta cultură maghiară pe la Orăștie, încât vom putea esporta și în afară din greui acest nou articol, necunoscut încă în istoria lui.

Dar până ce se va pune o stavilă serioasă la acest funest curent de generală nebunie, naționalitățile vor avé să sufere multe șicanări și li se vor pune pedeci grele în calea progresului lor național. Ne temem că într'o bună dimineață maghiarii, de dați din timpuri vechi a călca în picioare ori ce lege, ne vor pune alternativa: ori să ne facem maghiari neaoși în termin de 8 zile ori ne vor esecuta prin „sabie și foc.“

Serios vorbind ne aflăm pe un povârniș luncos — oamenii cu mintea și inima la loc stau uimiți în fața celor mai noue metechne puse la cale cu atâta șgomot public. Unde ne vom opri? Asta nu o știu nici cei ce au luat soarta cultului în mâinile lor pângărite.

Pentru toți, cari locuiesc la țeară, este foarte recomandabil a-și ținea la casă o șatulă din pilulele de Elveția a le apotecariului R. Brandt spre a întrebuința acest mijloc de cură contra boalelor, precum, nedigestiune, amețeli, durere de stomach etc. O șatulă e 70 de cr. în apotecă. Fiindcă în Austria obvin mai multe falsificări din aceste pilule, trebuie bine observat ca fiecare șatulă se aibă ca etichetă cruce albă în stoffă roșie și inițialele R. Brandt.

Nr. 182.

[1013] 1—3

CONCURS.

Pe baza Statutului organic §. 63 combinat cu §. 23 punct 5 și a instrucțiunii votate de sinodul arhidieceșan la 13/25 Aprilie 1877 Nr. 191 §. 7 prin aceasta se publică concurs pentru îndeplinirea postului vacant de protopresbiter în tractul Deeșului.

Fiitorul protopresbiter ca atare va fi totodată și paroch în locul central al tractului în comuna Deeș ocupând parochia de clasa a III-a.

Emolumentele împreunate cu acest post protopresbiterial sunt:

a) venitele ordinari protopresbiterali, cari stau din ajutoriul de stat și din tacele ce incurg pentru ședulele de cununie, pentru visitarea comunelor tractuale, pentru procesele divorțiale și pentru alte speciale funcțiuni protopresbiterali;

b) venitele ordinari ale parochiei de clasa III. din Deeș.

La postul acesta pot concurge bărbați apți și bine meritați pe terenul bisericesc și scolar în special aceia, cari după o pregătire cel puțin de 8 clase gimnasiale sau reale cu testimoniu de maturitate, au terminat studiile teologice la vreunul din institutele metropoliei noastre și au susținut cu succes bun examenul rigoros de calificare, sau cari după pregătirea indicată mai sus au terminat studiile teologice la vr'un institut ortodox afară de metropolia noastră, dar apoi au depus examenul de calificare înaintea comisiei esaminatoare a consistoriului arhidieceșan.

Pot înse concurge și fără testimoniu de calificare profesorii de teologie și preoții chirotoniți înainte, de introducerea examenelor de calificare, dacă în celelalte au calificarea prescrisă mai sus.

În mod excepțional mai pot concurge și fără prescrierea calificării gimnasiale acei administratori protopresbiterali, cari din privire la aplicabilitatea lor, la zelul și acuratețea manifestată în administrarea protopresbiteratului, vor avea dela consistoriul arhidieceșan (plener) specială îndreptățire la acest concurs.

Cei ce voesc a concurge la acest post au a-și așterne suplicele concursuali la Venerabilul consistoriu arhidieceșan în Sibiu, în restimp de 30 de zile dela prima publicare a acestui concurs în foaia „Telegraf Român” alăturând câte o tabelă de calificare, care se conține date esacte și speciali în următoarele rubrici: numele, caracterul (rangul bisericesc) și locuința concurrentului; anii etății (anul, luna și ziua nașterii); studiile pregătitoare, afară de cele teologice (anul, locul și categoria acelora); examenul de maturitate, doctorat și altele; studiile pregătitoare teologice (anul și locul acelora) și examenul de calificare; serviciile de până acum pe terenul bisericesc și scolar, (timpul, locul și categoria acelora) în fine cunoștința limbilor și alte reflexiuni. Datele din aceasta tabelă sunt a se întări cu documente, cari se accludă în original, precum: carte de botez, testimonii scolastice și de maturitate testimonii teologice și de calificare, atestate de servicii bisericesti și eventualminte toate altfel de recomandări.

Sighișoara, în 8 Martie 1885.

Comitetul protopresbiterial al tractului Deeșului.

Președinte: Notariu:
Constantin Bodea, **Ioan Buzura,**
adm. ppresbiteral.

Nr. 211.

[1009] 1—3

CONCURS.

Pe baza Statutului organic §. 63 combinat cu §. 23 punct 5 și a instrucțiunii votate de sinodul arhidieceșan la 13/25 Aprilie 1877 Nr.

191 §. 7, prin aceasta se publică concurs, pentru îndeplinirea postului vacant de protopresbiter în tractul Sighișoarei.

Fiitorul protopresbiter ca atare, va fi totodată și paroch în locul central al tractului și anume în Sighișoara.

Emolumentele împreunate cu acest post protopresbiterial sunt:

a) venitele ordinari protopresbiterali, cari stau din ajutoriul de stat, și din tacele ce incurg pentru ședulele de cununie, pentru visitarea comunelor tractuali, pentru procesele divorțiale și pentru alte speciale funcțiuni protopresbiterali;

b) venitele ordinari ale parochiei de clasa a III-a din Sighișoara împreună cu locuința în natură.

La postul acesta pot concurge bărbați apți și bine meritați pe terenul bisericesc și scolar în special aceia: cari după o pregătire cel puțin de 8 clase gimnasiale sau reale cu testimoniu de maturitate, au terminat studiile teologice la vreunul din institutele metropoliei noastre, și au susținut cu succes bun examenul rigoros de calificare, sau cari după pregătirea indicată mai sus au terminat studiile teologice la vreun institut ortodox afară de metropolia noastră, dar apoi au depus examenul de calificare înaintea comisiei esaminatoare a consistoriului arhidieceșan.

Pot înse concurge și fără testimoniu de calificare profesorii de teologie și preoții chirotoniți înainte de introducerea examenelor de calificare, dacă în celelalte au calificarea prescrisă mai sus.

În mod excepțional pot concurge și fără prescrierea calificării gimnasiale acei administratori protopresbiterali, cari din privire la aplicabilitatea lor, la zelul și acuratețea manifestată în administrarea protopresbiteratului, vor avea dela consistoriul arhidieceșan (plener) specială îndreptățire la acest concurs.

Cei ce voiesc a concurge la acest post au a-și așterne suplicele concursuali la venerabilul consistoriu arhidieceșan în Sibiu în restimp de 30 de zile dela prima publicare a acestui concurs în foaia „Telegraf Român,” alăturând câte o tabelă de calificare, care se conține date esacte și speciali în următoarele rubrici: numele, caracterul, (rangul bisericesc) și locuința concurrentului; anii etății (anul, luna și ziua nașterii); studiile pregătitoare afară de cele teologice (anul, locul și categoria acelora); examenul de maturitate, doctorat și altele, studiile pregătitoare teologice (anul și locul acelora și examenul de calificare); serviciile de până acum pe terenul bisericesc și scolar, (timpul, locul și categoria acelora); în fine cunoștința limbilor și alte reflexiuni. Datele din aceasta tabelă sunt a se întări cu documente, cari se accludă în original, precum carte de botez, testimonii scolastice și de maturitate, testimonii teologice și de calificare, atestate de servicii bisericesti și eventualminte toate altfel de recomandări.

Sighișoara, în 8 Martie 1885.

Comitetul ppresbiterial al tractului român ortodox-oriental Sighișoara.

Președinte: Notariu:
Demetriu Moldovan, **Zacharia Tatar,**
adm. ppresbiteral.

Nr. 133.

[1014] 1—3

CONCURS.

Pe baza Statutului organic §. 63 combinat cu §. 23 punct 5 și a instrucțiunii votate de sinodul arhidieceșan la 13/25 Aprilie 1877 Nr. 191 §. 7 și în urma rezoluțiunii consistoriale dto 3 Decembre 1885 Nr. 5490. Plen. prin aceasta se publică concurs nou pentru îndeplinirea postului va-

cant de protopresbiter în tractul Cohalmului.

Fiitorul protopresbiter își va avea reședința în Cohalm, ca în centrul protopresbiteratului, și ca atare va fi totodată și paroch în Cohalm, după-va deveni vacantă parochia, ce ați e ocupată.

Emolumentele împreunate cu acest post protopresbiterial sunt:

a) venitele ordinari protopresbiterali, cari stau din ajutoriul de stat și din tacele ce incurg pentru ședulele de cununie, pentru visitarea comunelor tractuali, pentru procesele divorțiale și pentru alte speciale funcțiuni protopresbiterali.

b) venitele ordinari ale parochiei de clasa III-a din Cohalm.

La postul acesta pot concurge bărbați apți și bine meritați pe terenul bisericesc și scolar în special aceia cari după o pregătire cel puțin de 8 clase gimnasiale sau reale cu testimoniu de maturitate, au terminat studiile teologice la vreunul din institutele metropoliei noastre și au susținut cu succes bun examenul rigoros de calificare, sau cari după pregătirea indicată mai sus au terminat studiile teologice la vreun institut ortodox afară de metropolia noastră, dar apoi au depus examenul de calificare înaintea comisiei esaminatoare a consistoriului arhidieceșan.

Pot înse concurge și fără testimoniu de calificare profesorii de teologie și preoții chirotoniți înainte de introducerea examenului de calificare, dacă în celelalte au calificarea prescrisă mai sus. În mod excepțional mai pot concurge și fără prescrierea calificării gimnasiale acei administratori protopresbiterali, cari din privire la aplicabilitatea lor, la zelul și acuratețea manifestată în administrarea protopresbiteratului, vor avea dela consistoriul arhidieceșan (plener) specială îndreptățire la acest concurs.

Cei ce voesc a concurge la acest post au a-și așterne suplicele concursuali la Venerabilul Consistoriu arhidieceșan în Sibiu, în restimp de 30 de zile dela prima publicare a acestui concurs în foaia „Telegraf Român” alăturând câte o tabelă de calificare care se conține date esacte și speciali în următoarele rubrici: numele, caracterul (rangul bisericesc) și locuința concurrentului; anii etății (anul, luna, și ziua nașterii) studiile pregătitoare, afară de cele a teologiei (anul, locul și categoria acelora); examenul de maturitate, doctorat și altele; studiile pregătitoare teologice (anul și locul acelora) și examenul de calificare; serviciile de până acum pe terenul bisericesc și scolar (timpul, locul și categoria acelora) în fine cuno-

ștința limbilor și alte reflexiuni. Datele din această tabelă sunt de a se întări cu documente cari se accludă în original, precum: carte de botez, testimonii scolastice și de maturitate, testimonii teologice și de calificare, atestate de servicii bisericesti și eventualminte toate altfel de recomandări.

Cohalm în 22 Februarie, 1885.
Comitetul protopresbiterial al tractului Cohalm

Președinte: Notariu:
Nicolau D. Mircea, **Ioan Bercan,**
adm. protopres. cap. prot.

Nr. 342.

[1011] 1—3

EDICT.

Ioan Precup, carele cu necredință de 14 ani a părăsit pe legiuita lui soție Maria Baluțu, amândoi de religiuinea gr. or. din Calbor, fără a se sci locul petrecerii lui, și că de mai trăește, se citează prin aceasta ca în *termin de 3 luni* dela datul de față, să se prezenteze înaintea subscrișului, căci la din contră cererea de divorțiu a soției lui, se va pertracta și decide și în absența lui.

Nocrichiu în 23 Aprilie 1885.
Oficiul protopresbiterial greco-orient al Agnitei.

G. Maier,
adm.

Nr. 340

[1012] 1—3

EDICT.

Ioan Langa, carele cu necredință de 10 ani a părăsit pe legiuita lui soție Maria Broju, amândoi de religiuinea gr. or. din Rodbav, fără a se sci locul petrecerii lui, și că mai trăește, se citează prin aceasta ca în *termin de 3 luni* dela datul de față, să se prezenteze înaintea subscrișului, căci la din contră cererea de divorțiu a soției lui se va pertracta și decide și în absența lui.

Nocrichiu în 23 Aprilie 1885.
Oficiul protopresbit. gr. or. al Agnitei.
G. Maier,
adm.

Nr. 341.

[1010] 1—3

EDICT.

Ioachim Drăgan gr. or. din Nețuș, carele cu necredință de 8 ani a părăsit pe legiuita lui soție Ana Bogdan gr. or. dela Șulumberg fără a se sci locul ubicațiunii lui și că de mai trăiește, se citează prin aceasta, ca în *termin de 3 luni* dela datul de față, să se prezenteze înaintea subscrișului căci la din contră cererea de divorțiu a soției lui, se va pertracta și decide și în absența lui.

Nocrichiu în 23 Aprilie 1885.
Oficiul protopresbiterial greco-orient. al Agnitei.

G. Maier,
adm.

Materie pentru haine

din lână trainică pentru un bărbat de statură mijlocie.

3.10 metre	}	4 fl. 96 cr.	din lână bună de oaie;
8 „ — „		8 „ — „	din lână mai bună de oaie;
10 „ — „	}	10 „ — „	din lână fină de oaie;
rënd de haine		12 „ 40 „	din lână de tot fină de oaie.

Plaiduri de călătorie dărabul fl. 4. 5. 8 până la 12. Haine foarte fine pantaloni, paltoane de purtat și pentru ploaie, din stoffe diferite. Tüffl, Lode, Cammgar, Cheviots, Tricots, cărpe pentru dame, Peruvians, Dosking se află la

intemeiat **Joh. Stikarofsky,** — la 1866. —
deposit de fabrică în Brünn.

Modele franco. Pentru croitori cărțile de modele nefrancate. Trimiteri cu rambursă preste 10 fl. gratuit.

Am un deposit de stoffă în valoare permanentă preste fl. 150,000. Este lucru natural că rămășițe trebuie să le vënd în preț de tot moderat. Fie-care om cu mintea întreagă va vedea, că asemenea rămășițe nu se pot trimite ca modele, căci fiind a se trimite aceste în sute de locuri, rămășițele n'ar ajunge, este deci înșelătorie a dice, că firmele cu stoffe trimit modele din resturi, căci modelele sunt din stoffe, ear nu din rămășițe. De aci se poate esplica pentru ce se fac asemenea scornituri.

Rămășițele cari nu convin se reprimesc în schimb sau se rescumpără cu bani.

Corespondențe se primesc în limbile: germană, ungurească, bohemă, polonă, italiană și francesă.

[998] 8—24